

Новації у Бюджетному кодексі України: інтеграція гендерного підходу

27.02.2025

Постанова Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо актуалізації та удосконалення деяких положень»

...

42) програмно-цільовий метод у бюджетному процесі - метод управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням **гендерно орієнтованого підходу та здійсненням** оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу;

1. Бюджетна система України ґрунтується на таких принципах:

....

б) принцип ефективності та результативності - при складанні та виконанні бюджетів усі учасники бюджетного процесу мають прагнути досягнення цілей, запланованих на основі національної системи цінностей і завдань інноваційного розвитку економіки шляхом забезпечення якісного надання публічних послуг, **у тому числі з урахуванням гендерних аспектів**, при залученні мінімального обсягу бюджетних коштів та досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів;

5. Результативні показники бюджетної програми використовуються для оцінки ефективності бюджетної програми за напрямками використання бюджетних коштів і включають кількісні та якісні показники, які визначають результат виконання бюджетної програми, характеризують хід її реалізації, ступінь досягнення цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник бюджетних коштів, досягнення мети бюджетної програми, виконання завдань бюджетної програми, висвітлюють обсяг і якість надання публічних послуг, **у тому числі з урахуванням гендерних аспектів**

Доповнення новою частиною у такому змісті:

10. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі передбачає застосування гендерно орієнтованого підходу, в рамках якого головні розпорядники бюджетних коштів та інші учасники бюджетного процесу враховують гендерні аспекти у процесі планування, виконання та звітування про виконання бюджетних програм

- врахування гендерних аспектів у процесі планування, виконання та звітування про виконання бюджетних програм та, відповідно, сприяння усуненню гендерних розривів, гендерної дискримінації та негативних тенденцій під час надання публічних послуг
- висвітлення у відповідних документах цілеспрямованості на забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків (гендерної рівності)

Основна мета - підвищити ефективність розподілу та використання бюджетних коштів

...специфічні соціальні, культурні, економічні, політичні та інші характеристики умов життя та потреб жінок і чоловіків

1. Складання та розгляд Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) – бюджетні показники, гендерні цілі
2. Складання проєктів бюджетів - бюджетні запити
3. Розгляд проєкту та прийняття рішення про місцевий бюджет – обговорення із залученням різних груп жінок і чоловіків
4. Виконання бюджету, у тому числі внесення змін до рішення про місцевий бюджет – паспорти бюджетних програм
5. Підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього – чи зменшені гендерні розриви / усунуто гендерну дискримінацію / задоволені потреби та інтереси жінок, чоловіків та/або їх груп.

Показники		
1	Затрат (ресурсу)	
	Чисельність штатних одиниць, які надають послуги	од.
	Кількість потужностей	од.
2	Продукту (результату)	
	Кількість пацієнтів/-ок, які отримали медичні послуги ..., у тому числі:	осіб
	Жінок	осіб
	Чоловіків	осіб
	З центральної садиби	осіб
	З віддалених населених пунктів	осіб
3	Ефективності (економності)	
	Середні витрати на 1 пацієнтку/-а, у тому числі:	Грн.
	Жінку	Грн.
	Чоловіка	Грн.
4	Якості (динаміку змін)	
	Рівень охоплення медичними послугами, у том числі:	Відс.
	Жінок	Відс.
	Чоловіків	Відс.

Крок 1

**Дослідження
бюджетної
програми**

Крок 2

**Дослідження
публічних
послуг, що
надаються в
межах
бюджетної
програми**

Крок 3

**Визначення
обсягу та
розподілу коштів
в межах
бюджетної
програми**

Методичні рекомендації щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі, затверджені Міністерством фінансів України (наказ від 2 січня 2019 року № 1)

Гендерно орієнтований підхід у бюджетному процесі : практич. посіб. / Т. Іваніна, О. Кисельова, М. Колодій, О. Остапчук, О. Цюпа. – Київ : Віваріо, 2020.